

V Bruseli 9. októbra 2024
(OR. en)

14370/24

Medziinštitucionálny spis:
2024/0243(NLE)

UD 209
MED 43
COMER 118
ECOFIN 1121
POLCOM 269

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	9. októbra 2024
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2024) 441 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIE RADY o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v spoločnom výbore zriadenom Regionálnym dohovorom o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu, pokiaľ ide o zmenu rozhodnutia uvedeného spoločného výboru 1/2023 v súvislosti s používaním sprievodných osvedčení vydaných elektronicky v rámci Regionálneho dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu uplatniteľného od 1. januára 2025

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2024) 441 final.

Príloha: COM(2024) 441 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 9. 10. 2024
COM(2024) 441 final

2024/0243 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v spoločnom výbore zriadenom Regionálnym dohovorom o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu, pokiaľ ide o zmenu rozhodnutia uvedeného spoločného výboru 1/2023 v súvislosti s používaním sprievodných osvedčení vydaných elektronicky v rámci Regionálneho dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu uplatniteľného od 1. januára 2025

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie v spoločnom výbore zriadenom Regionálnym dohovorom o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu (ďalej len „spoločný výbor“) v súvislosti s plánovaným prijatím rozhodnutia o používaní sprievodných osvedčení vydaných elektronicky.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Regionálny dohovor o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu

Regionálnym dohovorom o paneuro-stredomorských¹ preferenčných pravidlách pôvodu (ďalej len „dohovor“) sa stanovujú ustanovenia o pôvode tovaru, s ktorým sa obchoduje podľa príslušných dohôd uzatvorených medzi zmluvnými stranami.

Dohovorom sa stanovuje multilaterálny rámec pravidiel pôvodu pre sieť dohôd o voľnom obchode a uplatňuje sa bez toho, aby boli dotknuté zásady stanovené v uvedených dohodách. V dohovore sa stanovuje uplatňovanie diagonálnej kumulácie medzi 25 zmluvnými stranami dohovoru: Európskou úniou, Islandom, Lichtenštajnskom, Nórskom, Švajčiarskom, Alžírskom, Egyptom, Izraelom, Jordánskom, Libanom, Marokom, Palestínou², Sýriou, Tuniskom, Tureckom, Albánskom, Bosnou a Hercegovinou, Severným Macedónskom, Čiernou Horou, Srbskom, Kosovom*, Faerskými ostrovmi, Moldavskou republikou, Gruzínskom a Ukrajinou (ďalej len „zmluvné strany“). Dohovor nadobudol platnosť vo vzťahu k Únii 1. mája 2012.

Dohovor bol zmenený rozhodnutím spoločného výboru Regionálneho dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu č. 1/2023 zo 7. decembra 2023 o zmene Regionálneho dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu (ďalej len „revidovaný dohovor“). Toto rozhodnutie nadobudne účinnosť 1. januára 2025³.

2.2. Spoločný výbor

Spoločný výbor zriadený článkom 3 ods. 1 dohovoru prijíma zmeny dohovoru, spravuje ho a zabezpečuje jeho riadne vykonávanie v súlade s jeho článkom 4. V súlade s článkom 12 rokovacieho poriadku spoločného výboru sa rozhodnutia spoločného výboru prijímajú jednomyselným hlasovaním zmluvných strán, pre ktoré dohovor nadobudol platnosť a ktoré sú prítomné alebo zastúpené na zasadnutí spoločného výboru.

Zmluvné strany, pre ktoré dohovor nadobudol platnosť, majú hlasovacie práva. Každá zmluvná strana má jeden hlas.

2.3. Pripravovaný akt spoločného výboru

Spoločný výbor má na svojom 16. zasadnutí prijať rozhodnutie o používaní sprievodných osvedčení vydaných elektronicky (ďalej len „pripravovaný akt“).

Účelom pripravovaného aktu je stanoviť všeobecné podmienky akceptovania sprievodných osvedčení vydaných elektronicky podľa dohovoru.

¹ Ú. v. EÚ L 54, 26.2.2013, s. 4.

² Toto označenie nemožno vykladať ako uznanie Palestínskeho štátu a nie sú ním dotknuté pozície jednotlivých členských štátov k tejto otázke.

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

³ Ú. v. EÚ L 2024/390, 19.2.2024.

Prípravovaný akt sa stane pre zmluvné strany záväzným v súlade s článkom 4 ods. 3 písm. a), v ktorom sa stanovuje: „Spoločný výbor prijíma rozhodnutím zmeny a doplnenia k tomuto dohovoru.“ V článku 4 ods. 3 poslednej vete sa navyše stanovuje: „Rozhodnutia uvedené v tomto odseku uvedú zmluvné strany do účinnosti v súlade s vlastnými právnymi predpismi.“

Táto zmena rozhodnutia spoločného výboru 1/2023 by mala nadobudnúť účinnosť 1. januára 2025.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Európska komisia začiatkom roka 2020 informovala zmluvné strany dohovoru o tom, že väčšina obchodných partnerov považuje za nemožné poskytnúť sprievodné osvedčenia na účely preferenčného pôvodu v náležitej forme (t. j. ručne podpísané, s odtlačkom mokrej pečiatky alebo v správnom papierovom formáte). Dôvodom bolo, že kontakty medzi colnými správami a hospodárskymi subjektmi boli vo viacerých zmluvných stranách pozastavené v dôsledku pandémie COVID-19.

S cieľom zabezpečiť úplné vykonávanie dojednaní sa na recipročnom základe prijali mimoriadne opatrenia. Colné orgány boli vyzvané, aby akceptovali sprievodné osvedčenia na preferenčné účely. Osvedčenia vydané elektronicky s digitálnym podpisom, pečiatkou alebo pečatňou príslušných orgánov alebo ich kópiu v papierovej alebo elektronickej podobe (naskenovanú alebo dostupnú online).

Zmluvné strany uznali, že mimoriadne opatrenia prijaté v dôsledku pandémie COVID-19 boli pre preferenčný obchod prospešné a mali záujem pokračovať v osvedčených postupoch zavedených v rámci mimoriadnych opatrení. V tejto súvislosti uznali význam zavedenia elektronických prostriedkov a spolupráce na vytvorení spoločného systému založeného na elektronických dôkazoch o pôvode a elektronickej administratívnej spolupráci v rámci paneuro-stredomorského regiónu.

Zmluvné strany sa domnievajú, že prechod na systém, v rámci ktorého sa sprievodné osvedčenia budú vydávať elektronicky a ktorý zabezpečí elektronickú administratívnu spoluprácu na základe dohovoru, predstavuje prvý krok smerom k úplnej digitalizácii dôkazov o pôvode v celom paneuro-stredomorskom regióne. Malo by sa to vnímať najmä vzhľadom na nadchádzajúce nadobudnutie účinnosti zmeny dohovoru (revidovaný dohovor).

S cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie ustanovení týkajúcich sa dôkazov o pôvode vo forme sprievodných osvedčení vydaných elektronicky v Európskej únii Komisia plánuje zriadiť elektronický systém na: i) podávanie žiadostí o sprievodné osvedčenia vydané elektronicky; ii) vydávanie uvedených osvedčení a iii) uchovávanie informácií a výmenu informácií medzi colnými orgánmi členských štátov a so zmluvnými stranami dohovoru. V súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 a jeho vykonávacími ustanoveniami by sa mal zriadiť systém elektronických osvedčení a dôkazov o pôvode (systém EÚ e-PoC).

Spoločný výbor prijal 7. decembra 2023 odporúčanie 1/2023⁴ o používaní sprievodných osvedčení vydaných elektronicky podľa dohovoru.

V odporúčaní sa uvádza zoznam podmienok. Keď sú splnené, predstavujú dôkaz o pôvode vo forme sprievodného osvedčenia EUR.1, ktoré môže dovážajúca strana akceptovať.

Tieto podmienky sú totožné s podmienkami v tomto návrhu, ktorými sa stanovujú všeobecné požiadavky na dôkazy o pôvode vydané elektronicky.

S cieľom poskytnúť jasný právny rámec a zabezpečiť konzistentnosť pri používaní elektronických osvedčení v súvislosti s prechodom zo súčasného dohovoru na revidovaný dohovor, ktorý nadobudne platnosť 1. januára 2025, by sa mal dohovor zodpovedajúcim spôsobom zmeniť

⁴ Ú. v. EÚ L 2024/243, 15.1.2024.

s cieľom stanoviť všeobecné požiadavky na dôkazy o pôvode vydané elektronicky v súlade s článkom 17 ods. 4 dodatku I.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.“

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie“⁵.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Spoločný výbor je orgán zriadený dohodou, konkrétne Regionálnym dohovorom o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu.

Akt, ktorý má spoločný výbor prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude podľa medzinárodného práva záväzný v súlade s článkom 4 ods. 3 Regionálneho dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu. Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec predmetnej dohody.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú spoločnej obchodnej politiky.

Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 207 ods. 4 prvý pododsek ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže aktom spoločného výboru sa zmení dohovor, je vhodné ho po prijatí uverejniť v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

⁵ Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v spoločnom výbore zriadenom Regionálnym dohovorom o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu, pokiaľ ide o zmenu rozhodnutia uvedeného spoločného výboru 1/2023 v súvislosti s používaním sprievodných osvedčení vydaných elektronicky v rámci Regionálneho dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu uplatniteľného od 1. januára 2025

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Regionálny dohovor o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu (ďalej len „dohovor“) uzavrela Únia rozhodnutím Rady 2013/94/EÚ¹ a platnosť nadobudol vo vzťahu k Únii 1. mája 2012.
- (2) Podľa článku 4 ods. 1 a článku 4 ods. 3 písm. a) dohovoru môže spoločný výbor zriadený dohovorom (ďalej len „spoločný výbor“) prijímať rozhodnutím zmeny dohovoru.
- (3) Spoločný výbor má na svojom 16. zasadnutí prijať rozhodnutie o používaní sprievodných osvedčení vydaných elektronicky.
- (4) Dohovor bol zmenený rozhodnutím spoločného výboru č. 1/2023², ktoré nadobudne účinnosť 1. januára 2025. Spoločný výbor prijal 7. decembra 2023 odporúčanie 1/2023³ o používaní sprievodných osvedčení vydaných elektronicky na základe dohovoru. S cieľom poskytnúť jasný právny rámec a zabezpečiť konzistentnosť pri používaní elektronických sprievodných osvedčení v súvislosti s prechodom zo súčasných pravidiel dohovoru na revidované pravidlá dohovoru, ktoré nadobudnú platnosť 1. januára 2025, by sa malo rozhodnutie 1/2023 zmeniť tak, aby revidovaný dohovor zahŕňal všeobecné požiadavky na dôkazy o pôvode vydané elektronicky uvedené v článku 17 ods. 4 dodatku I k revidovanému dohovoru.
- (5) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v mene Únie zaujať v spoločnom výbore, keďže rozhodnutie spoločného výboru bude pre Úniu záväzná,

¹ Rozhodnutie Rady 2013/94/EÚ z 26. marca 2012 o uzavretí regionálneho dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu (Ú. v. EÚ L 54, 26.2.2013, s. 3, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2013/94\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2013/94(1)/oj)).

² Rozhodnutie spoločného výboru Regionálneho dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu č. 1/2023 zo 7. decembra 2023 o zmene Regionálneho dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu (Ú. v. EÚ L, 2024/390, 19.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/390/oj>).

³ Odporúčanie spoločného výboru Regionálneho dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu č. 1/2023 zo 7. decembra 2023 o používaní sprievodných osvedčení vydaných elektronicky (Ú. v. EÚ L 2024/243, 15.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/243/oj>).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie na 16. zasadnutí spoločného výboru, je založená na návrhu aktu spoločného výboru pripojenom k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedníčka*